

De sancta

cruce

vita tibi proposita sunt quod malueris elige
 Ostende mihi ergo locū qui golgatha dicitur
 ubi fuit dñs crucifixus ut crucem eius invenire
 possim. Rñt Judas. Quō locum scire valeam. cum. cc. iam annifluerēt et nequaquam illo tempore natus eēt. Cui regina
 Per crucifixum fame te primam: nisi mihi dixeris veritatem. Ip̄m igitur in puteum siccum iussit profici et ibidem famis molestia cruciari. Cū ergo ibidē sex diebus sine cibo mansisset die septima extrahi petijt. et crucem se indicatū r̄m̄ promisit. Cū ergo extractus ad locum venisset et ibidem orasset locus subito commouetur. et fumus aromaticum miri odoris sentitur. ita q̄ miratus iudas ambabus manibus plauderet et dicebat. In veritate x̄p̄s in es saluator mundi. Erat aut̄ in loco illo sicut in eccle. byst. legit̄ templū veneris quōd̄ Adrianns impator ibidem construxerat ut si quis xp̄ianorū ibi ad orare voluisset videret venerem adorare. Cū deo infrequens et tene obliuioni datus fuerat locus. Regina aut̄ templum fecit destrui et locum larari. Post hoc iudas precogens se viriliter cepit fodere. et. xx. passus fodiens tres cruces absconditas reperit. quas ad reginam protinus deportauit. Cū aut̄ crucem christi ab alijs latronū nescirent discernere. eas in citans medio profuerunt ibidem glam dñi prestolantes. Et ecce cū circa horam nonam quidā iuuenis mortuus deferretur. iudas feretrum tenuit et primā et secundā crucem super corpus defuncti apposuit sed nequaquam ille surrerit. apponēs aut̄ terciā protin⁹ defunctis surrerit. In hysto. aut̄ eccle. legit̄. q̄ cū quedā mulier primaria ciuitatis semiuiua iaceret Nabari⁹ us ep̄s hierosolimitanus primā et secundam crucem adhibuit: sed nihil profecit. Terciam vero apposuit et protin⁹ mulier a pernis oculis sanata surrerit. Ambro. vero dicit. q̄ discernit ipsam crucem dñi ab alijs primā quem dixerat pilatus: quē ibidē inuenit et legit̄. Dyabolus vero in aere vociferabat di. Quid iuda quid fecisti. Jude meos

contraria opatus es. Nam ille me suadete fecit proditorum. et in me renuente ihesu inuenisti crucem. p̄ illum multorū lucram sum aīas. p̄ te pdere videoz iam lucratas. p̄ illum regnabam in populo. p̄ te iā repellaris a regno. Teruntū tibi vicem rependā. et contra te regem alij sukitalo. qui fidem deserens crucifixi cum tormētis te faciat negare crucifixum. quod quidē de Juliano postata vici videtur. qui iudam ep̄m hierosolunū factum multis tormētis affecit et martirem xp̄i fecit. Audiens Judas vicerantem dyabolum nihil erumuit. sed dyabolum constanter maledixit. d. Christus te damnet in abyssum ignis eterni. Hoc Judas baptizatur et Quiriacus appellatur. et hierosolunorū defuncto ep̄o idem in ep̄m ordinatur. Verū cum beata helena clauos domini non haberet: rogauit ep̄m Quiriacum ut ad locum p̄geret clauos dñi req̄reret. Quo cum venisset et ad dñm preces fudisset: continuo clauus velut aurum fulgentes in terra apparuerūt. quos ille accipiens regine tenuit. Illa aut̄ genua figens in terra et caput inclinans eos cum multa reuerentia adorauit. Crucis ergo partē Helena tenuit filio. p̄tem vero ibicis argenteis conditam reliquit in loco. Clauos vero quibus vñicum corpus fuerat affixum portauit ad filij. Ex quibus et Eusebius cesariensis refert fienos quibus vteret ad bellum composuit. et ex illis galeam suā armavit. Nonnulli vero afferunt ut Grego. thurosi. clauos quatuor in domico corpore re fuisse. Ex quib⁹ helena duo in fieno impatoris posuit. Tercium in imagine Constantini. que rome supereminet ibi collocauit et quartum in mare Adriaticum. quod vsq̄ tunc fuerat nauigantium vorago proiecit. precipiens hoc festuz de inuentione sancte crucis singulis annis solēniter celebrari. Ambro. vero sic dicit. Quēsiuit helena clauos domi et inuenit. et de vno fienos fieri precepit. et de altero dyadema intexit. recte clauus in capite. corona in vertice. et